Kategoria: Rozwój i fundusze
Opublikowano: sobota, 15, grudzień 2018 14:13
Jarosław Komża
Odsłony: 2045

Ograniczanie zadłużania i większa kontrola nad długiem są celem kolejnej grupy korekt wprowadzonych do *ustawy o finansach publicznych* projektem nowelizacji przyjętym przez komisje sejmowe. Nowelizacja zawiera kilka korekt w konstrukcji indywidualnego wskaźnika zadłużenia, opisanego w ust. 1 art. 243. Zmiany mają umożliwić trzymanie zadłużenia w ryzach.

Ujmować niestandardowe instrumenty finansowe i koszty ich obsługi

Do ustawy wprowadzony został zapis nakazujący uwzględnianie przy wyliczaniu indywidualnego wskaźnika zadłużenia wszystkich zobowiązań, które wywołują skutki ekonomiczne. Chodzi tu o ujmowanie także tzw. niestandardowych instrumentów finansowych, np. umów leasingu zwrotnego, sprzedaży zwrotnej, umów restrukturyzacji zadłużenia, w tym sprzedaży na raty, forfaitingu,czy umów nienazwanych o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych. Takich, które mają skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu.

Wprowadzony został również zapis o objęciu limitem zadłużenia wszystkich kosztów obsługi długu, a nie tylko odsetek od kredytów i pożyczek. Z kolei wydatki na obsługę długu wyłączono z prawej strony algorytmu. Warto podkreślić, że chodzi tu o wszystkie wydatki, tj. łącznie z tymi generowanymi przez tzw. inne instrumenty finansowe. Jak podkreśla resort finansów, jest to ściśle związane ze zmianą polegającą na uwzględnieniu tych zobowiązań przy wyliczaniu indywidualnego wskaźnika zadłużenia, po lewej stronie relacji.

Usunięcie dochodów ze sprzedaży i wydatków na obsługę długu

Z prawej strony wskaźnika usunięto dochody ze sprzedaży majątku komunalnego. W opinii resortu finansów zrobiono to, by wyeliminować zachętę dla samorządów do pozbywania się majątku tylko, by poprawić wartość wskaźnika. Dodatkowo MF uważa, że sprzedaż majątku może obecnie skłaniać JST do sztucznego zawyżania w prognozach wpływów z tego tytułu. Obniża to realistyczność WPF, ponieważ do wyliczenia wskaźnika uwzględnia się planowane wpływy z tytułu sprzedaży majątku po trzech kwartałach roku poprzedzającego rok budżetowy.

Z prawej strony wzoru usunięto również wydatki bieżące na obsługę długu. Obecnie dopuszczalna wysokość wydatków na obsługę długu limitowana jest poziomem nadwyżki operacyjnej. W jej kalkulacji już uwzględnia się wydatki na obsługę długu (pomniejszają one wysokość nadwyżki). Przy obliczaniu indywidualnego limitu obsługi długu zmiana obejmie także wyłączenie wydatków bieżących związanych z umowami o skutkach podobnych do umowy pożyczki lub kredytu (prawa strona wzoru). Jest to ściśle powiązane z modyfikacją polegającą na uwzględnieniu przy wyliczaniu indywidualnego wskaźnika zobowiązań wywołujących skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu, ale po lewej stronie relacji.

Zamiast dochodów ogółem - dochody bieżące bez dotacji, bez dochodów i wydatków unijnych

W mianownikach wskaźnika zamiast dochodów ogółem wprowadzone zostały dochody bieżące pomniejszone o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące. To rozwiązanie ma ograniczać potencjalne nieprawidłowe działanie wskaźnika, polegające na pogorszeniu zdolności samorządu do obsługi zadłużenia w sytuacji incydentalnego wzrostu jego dochodów, np. dotacji celowych czy dochodów związanych z pozyskaniem dofinansowania unijnego. W tym także dochodów o charakterze bieżącym. W opinii MF, zastosowane rozwiązanie wpłynie pozytywnie na stabilizację poziomu dochodów JST, do

Phoca PDF

których odnoszone są kwoty obsługi długu i nadwyżki operacyjnej.

Z licznika prawej strony wzoru usunięto dochody i wydatki na realizację projektu współfinansowanego z funduszy unijnych, ujmowane dotychczas przy wyliczaniu limitu spłaty zadłużenia. Zdaniem autorów nowelizacji, obecna sytuacja może prowadzić do niewłaściwej oceny możliwości JST spłaty i obsługi zadłużenia.

Średnia z 7 lat; do sprawozdań wielkości wykonane, a nie planowane

Do 7 lat wydłużony został okres liczenia średniej arytmetycznej. MF uzasadniło te korektę chęcią ograniczenia incydentalnych zdarzeń, które mogą wpływać na możliwości JST w zakresie spłaty zadłużenia. Po zakończeniu roku budżetowego, przy sporządzaniu sprawozdań do wliczenia wartości wskaźnika indywidualnego mają być brane wielkości wykonane, a nie planowane (ust. 2 art. 243). Korekta jest uzasadniona przez MF potrzebą przedstawienia w uchwale w sprawie WPF rzeczywistej sytuacji finansowej danej JST. Doprecyzowane zostaną tym samym możliwości zadłużenia JST, jak i zwiększona zostanie realistyczność wieloletnich prognoz finansowych.

Bez wolnych środków, ale z nowymi źródłami finansowania wydatków

W przypadku wydatków bieżących korektami zapisów w art. 242 wyłączono tzw. wolne środki z reguły dotyczącej zrównoważenia wydatków bieżących budżetu. Resort finansów uważa, iż dotychczasowe dopuszczenie uwzględnienia wolnych środków przy kalkulacji reguły równoważenia wydatków bieżących prowadzi do niespójności z zasadą zakazującą angażowania środków finansowych pozyskanych z tytułów dłużnych na pokrycie wydatków bieżących. W opinii ME, niektóre JST sztucznie kumulują wolne środki zaciągając zobowiązania ponad bieżące potrzeby pożyczkowe, zamiast wykorzystywać je na finansowanie deficytu.

W art. 242 dodano jednocześnie (wprowadzone do art. 217) nowe źródła finansowania wydatków bieżących. Jak uzasadnia resort finansów, bywa tak, że w ciągu roku budżetowego wpływają do budżetu JST pieniądze z tytułu np. realizacji projektów finansowanych z funduszy unijnych. Jeśli nie zostaną one wydane do końca roku, to przechodzą na rok kolejny i są wówczas traktowane jako przychody. W przypadku samorządów z deficytem pieniądze te nie stanowią nadwyżki z lat ubiegłych. Dodanie w art. 242 nowych źródeł finansowania wydatków bieżących umożliwi samorządom w takiej sytuacji realizację bieżących przedsięwzięć finansowanych z funduszy unijnych.

Phoca PDF